

عنوان مقاله:

شکل گیری «مردم جمهوری اسلامی» در جمهوری اول

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی، دوره 15، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 37

نویسنده:

محمدرضا کلاهی - استادیار جامعه شناسی، گروه مطالعات اجتماعی، پژوهشگاه مطالعات اجتماعی، فرهنگی و تمدنی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

در روایت های رایج، اولا انقلاب ایران ناشی از غلبه بخش سنتی-مذهبی جامعه بر بخش مدرن آن بود. ثانيا همين بخش سنتی-مذهبی بود که پس از انقلاب قدرت را به دست گرفت و مسلط شد. اين مقاله می خواهد اين هر دو نکته را به چالش بکشد. از منظر اين مقاله اولا بخش سنتی-مذهبی ايران پيشانقلابی خود دو بخش غيرسياسی و سياسی داشت. گفتمان «اسلام سياسی»، متفاوت بود از گفتمان سنتی و محافظه کاری که در ميان بخش های بزرگی از جمعيت مذهبی جامعه ايران حاکميت داشت. اما نکته دوم، و مهم تر آن است که حتی همين گفتمان اسلام سياسی پيشانقلاب نیز پس از پیروزی انقلاب و استقرار جمهوری اسلامی در دهه شصت، به همان شکل پيشانقلابی خود باقی نماند. در فضای اسلامی پسانقلابی در نتیجه همابندی رخ داد جنگ و کاريزماي «امام خميني» گفتمان جدیدی شکل گرفت. اين گفتمان که ايدئولوژی مشروعيت بخش به جمهوری اسلامی را در دهه شصت شکل می داد، به ناچار سوژه هایي مطيع و محافظه کار می طلبيد و نمی توانست همان گفتمانی باقی بماند که پيش از انقلاب، سوژه های سرکش انقلابی پرورش می داد.

کلمات کلیدی:

مردم، گفتمان، کاريزما، جنگ، جمهوری اسلامی، دهه شصت

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1941915>

